

WÓJT
Dorota Makówka
Dorota Makówka

Projekt

RADA PRAWNY
mgr Jerzy Dola
OIRP w Opolu nr 582/94

**Uchwała Nr
Rady Gminy Bolesławiec
z dnia**

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Bolesławiec na lata 2019-2021**

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Bolesławcu
mgr Karolina Słowińska

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r., poz. 506, poz.1309, poz. 1571, poz. 1696, poz. 1815) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111, poz. 1818 i poz. 2245), Rada Gminy Bolesławiec uchwala, co następuje:

- § 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Bolesławiec na lata 2019-2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bolesławiec.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na stronie BIP Gminy.

I. WSTĘP

Program Wspierania Rodzin i Systemu Pieczy Zastępczej Gminy Bolesławiec na lata 2019-2021 zwany dalej „Programem” opracowany został w związku z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W myśl ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin z terenu gminy Bolesławiec, w tym szczególnie rodzin, które są zagrożone wykluczeniem społecznym, mają szczególne potrzeby, rodzin wielodzietnych. Nadrzędnym celem programu jest dbanie o dobro rodziny. Rodzina to podstawowa grupa społeczna. Środowisko rodzinne to pierwsze środowisko wychowawcze w życiu dziecka, które wywiera ogromny wpływ na powstanie wzorców, autorytetów, norm, zachowań i wartości.

Rodzina nie zawsze prawidłowo wypełnia swoje podstawowe funkcje. Dłuższe zaburzenie może powodować jej niewydolność, co w konsekwencji może prowadzić nawet do rozpadu. Najczęstsze problemy, które negatywnie wpływają na rodzinę to bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo, uzależnienia, w tym alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne, które stanowią bardzo duże zagrożenie dla dzisiejszej młodzieży oraz długotrwała choroba i niepełnosprawność. Zagrożenie dla rodziny stanowi również kryzys edukacji, autorytetów i wartości.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 powstał w oparciu o Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. Stanowi on kontynuację i uzupełnienie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 i zakłada rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodzin na terenie gminy Bolesławiec poprzez realizację szeregu kompleksowych działań.

Podstawa prawna działań ujętych w Programie

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa o pomocy społecznej;
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

II. DIAGNOZA

W 2015 roku zatrudniony został 1 asystent rodziny, który we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi opracował plan pracy z rodziną, w ramach których zostało udzielone następujące wsparcie:

- wzmocnienie roli i funkcji rodzin;
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin;
- podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodzin;
- dążenie do reintegracji rodzin;
- pomoc w opiece i wychowaniu dzieci;
- pomoc w dostępie do poradnictwa specjalistycznego.

Dla potrzeb Programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą m.in. liczbę mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, liczby dzieci z terenu gminy Bolesławiec umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz stypendiów socjalnych.

Karta Diagnostyczna

Wyszczególnienie	Lata		
	2016	2017	2018
Liczba mieszkańców Gminy Bolesławiec	4054	4081	4104
Liczba dzieci zamieszkujących Gminę Bolesławiec w wieku 0-17	697	713	732
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	84	86	71
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	295	335	315
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	182	174	161
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	14	13	13
Liczba dzieci korzystających ze stypendiów socjalnych	53	45	31
Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny		24	
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Bolesławiec przebywających w pieczy zastępczej	2	2	3
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny	7	7	7

W roku 2018 z pomocy finansowej i rzeczowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu skorzystało 71 rodzin, z czego 59% stanowią rodziny z dziećmi.

Edukacja szkolna w gminie Bolesławiec realizowana jest w 4 szkołach podstawowych – łącznie 307 uczniów oraz w jednym gimnazjum – 23 uczniów.

Pod opieką 4 przedszkoli w gminie Bolesławiec objętych jest 136 dzieci.

Dodatkowo dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły ponadgimnazjalnej z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, miały możliwość korzystania z ciepłego posiłku w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” od stycznia 2019r. program nosi nazwę „Posiłek w szkole i w domu”.

Na terenie powiatu wierzuszwoskiego piecza zastępcza realizowana jest wyłącznie w rodzinnych formach opieki i wychowania, są to rodziny zastępcze:

- spokrewnione;
- niezawodowe;
- zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego;
- zawodowe specjalistyczne: rodzinne domy dziecka.

Na terenie gminy Bolesławiec funkcjonuje łącznie 5 rodzin zastępczych, w tym 2 rodziny spokrewnione, 3 rodziny niezawodowe, które zapewniają ochronę, opiekę i wychowanie dziecka przez czas niezbędny do rozwiązania problemów w rodzinie warunkujących separację jej członków.

W latach 2016 - 2018 asystenturą rodzinną objętych było 7 rodzin.

Dane dotyczące rodzin:

Rok	2016	2017	2018
Liczba rodzin	7	7	7
Liczba rodzin, z którymi asystent współpracuje powyżej roku	6	6	5
Ilość spotkań z rodzinami (w środowisku rodzinnym)	w ciągu miesiąca od 5 do 7 razy w zależności od potrzeb	w ciągu miesiąca od 5 do 7 razy w zależności od potrzeb	w ciągu miesiąca od 5 do 7 razy w zależności od potrzeb
Rodziny pełne	2	2	2

Rodziny niepełne	5	5	5
Liczba rodzin z dziećmi umieszczonymi w zastępczej formie opieki	2	2	0
Ilość osób dorosłych wykazujących dysfunkcje rozwojowe, zaburzenia zachowania lub niepełnosprawność	2	1	1
Ilość dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	1	0	0
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	2	2	2

ZASOBY

1. Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:
 - a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu;
 - b) Urząd Gminy w Bolesławcu;
 - c) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolesławcu;
 - d) Gminne Centrum Kultury w Bolesławcu;
 - e) Przedszkole Samorządowe w Bolesławcu;
 - f) Publiczne Gimnazjum w Bolesławcu;
 - g) Zespoły Szkolno-Przedszkolne w Gminie Bolesławiec.

2. Instytucje z poza terenu gminy Bolesławiec:
 - a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie;
 - b) Zespół Kuratorskiej Służby Sadowej w Wieluniu;
 - c) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieruszowie;
 - d) Komisariat Policji w Wieruszowie.

III. CELE PROGRAMU:

Cel główny: Wsparcie rodzin - ze szczególnym zwróceniem uwagi na rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin;
2. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym;
3. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących;
4. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom.

IV. ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU

1. Cel szczegółowy: **Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin**

Zadania

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia wychowawcze zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów);
2. Finansowanie dzieciom dożywiania w szkole;
3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.

Zakładane rezultaty

1. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny;
2. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych;
3. Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych.

Realizatorzy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przychodnie zdrowia, placówki oświatowe.

2. Cel szczegółowy: Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym

Zadania

1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny;
2. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym;
3. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia;
4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik.

Zakładane rezultaty

1. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców;
2. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny;
3. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży;
4. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży.

Realizatorzy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Kultury, Urząd Gminy, placówki oświatowe.

3. Cel szczegółowy: Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących.

Zadania

1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną;
2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami;
3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą;
4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny;
5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.

Zakładane rezultaty

1. Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi;
2. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców;
3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież.;
4. Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny;
5. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.

Realizatorzy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy

Rodzinie w Wieruszowie, placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny, komisariat policji, przychodnie rodzinne, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Cel szczegółowy: Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom

Zadania

1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach.

Zakładane rezultaty

1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie;
2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych.

Realizatorzy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe.

V. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one zrealizować cele Programu. Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów Programu.

Przez cały okres realizacji Programu prowadzony będzie monitoring i ewaluacja bieżąca.

Miejscem realizacji programu jest obszar gminy Bolesławiec. Koordynatorem programu jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu. Program ma charakter otwarty, będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.

VI. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Przewidywane formy działania w ramach realizacji celów Programu:

1. Systematyczna współpraca instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej;
2. Edukacja rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz wczesna interwencja w tych rodzinach.
3. Wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
4. Wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną;
5. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo (ogłoszenia, plakaty, ulotki, itp.)

VII. ŹRÓDŁA REALIZACJI PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 odbywać się będzie w ramach środków budżetu gminy oraz z dotacji budżetu państwa.

W roku 2018 na realizację programu przeznaczone zostały środki w wysokości 16.200,00 zł. – dotacja – 4.758,00 zł. , środki własne – 11.442,00 zł.

VIII. KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU

1. W terminie do 31 marca każdego roku wójt gminy lub osoba upoważniona do realizacji Programu przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.